

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/1030/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7814204722
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Vanca
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7814204722.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Vancu a členov senátu JUDr. Gabriely Varhalíkovej a JUDr. Drahomíry Brixiovej v právnej veci žalobcu: I. R. A., a.s., E. XXXX/XXX, O., IČO: XX XXX XXX zast. spoločnosťou N. L., s.r.o., B. 9, K., IČO: XX XXX XXX proti žalovanému: P. A. nar. X.X.IXXX, K. XX, W. O., o zaplatenie 2.270,09 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava č.k. 9C/169/2014-69 z 27.6.2014 jednomyseľne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.
Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom žalobu o zaplatenie 2.270,09 eur, úroku zo sumy 1.295,79 eur vo výške 26,28% ročne od 14.5.2014 do zaplatenia zamietol a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Svoje rozhodnutie v podstate odôvodnil tým, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia 2.270,09 eur s príslušenstvom. Žalobca uzavrel so žalovaným Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX dňa 23.8.2008 a súčasne Zmluvu o revolvingovom úvere I. a Zmluvu o revolvingovom úvere II. Uzatvorením zmluvy sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému dohodnutý úver a žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť úroky a poplatky podľa aktuálneho Sadzobníka.

Žalovaný uviedol, že so žalobou nesúhlasí a namietal premlčanie celého žalobcom uplatneného nároku. Potvrdil, že žalobca mu zaslal kreditnú kartu, na základe ktorej čerpal finančné prostriedky v januári 2011. Teda do 31.1.2011 vyčerpal daný limit. Na úhradu tejto sumy nič nezaplatil. Namietal však premlčanie žalobcom uplatneného nároku, nakoľko od konca januára 2011 do doručenia žaloby žalobca nežiadal od neho zaplatenie dlžnej sumy. Žiadne listiny mu neboli doručené, ktorými by ho žalobca vyzýval na úhradu žalovanej sumy. Preto navrhol, aby súd zamietol žalobu. Záverom poznamenal, že prvú zmluvu uzatváral so žalobcom v roku 2008 a úver potreboval na zakúpenie masážneho prístroja. Tento úver aj splatil. Po splatení tohto úveru bol oslovený žalobcom, že mu môže poskytnúť ďalšie peniaze a následne mu zaslal kreditnú kartu.

Súd prvého stupňa vykonal dokazovania (listinnými dôkazmi - splátkovým kalendárom, úverovou zmluvou na zakúpenie masážneho prístroja, úverovými zmluvnými podmienkami, výzvou k splateniu dlhu bez dokladu o doručení, poštovým podacím hárkom, výpisom z účtu, výpisom z obchodného registra ohľadom žalobcu, podaním žalobcu z 27.6.2014, Kreditnou kartou Home R. A., Úverovou

zmluvou z 23.8.2008) a citujúc ust. § 3 písm.a/ Hlavy 6 Úverových zmluvných podmienok spoločnosti I. R. A. a.s., § 100 ods. 1, § 101 a § 103 Občianskeho zákonníka uzavrel, že predmetom konania je nárok žalobcu uplatnený z titulu neuhradeného zostatku úveru. Zo splátkového kalendára mal súd za preukázané, že žalovaný vykonal úhradu splátky dňa 23.3.2011, pričom úhrada ďalšej splátky bola zo strany žalovaného učená až 24.6.2011.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti je zjavné, že žalovaný sa oneskoril s platením dvoch po sebe nasledujúcich splátok, a preto nastala splatnosť celého žalovaným čerpaného úveru dňom splatnosti ďalšej v poradí nasledujúcej splátky t.j. dňom 23.4.2011, pričom dňom nasledujúcim t.j. 24.4.2011 začala plynúť trojročná premlčacia lehota, ktorá uplynula 24.4.2014. Žalobca podal žalobu 19.5.2014 t.j. po uplynutí zákonom stanovenej premlčacej lehoty, a preto súd námietke premlčania vyhovel a žalobe v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania rozhodol v súlade s ust. § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého úspešný účastník má právo na náhradu účelne vynaložených trov konania. V danom prípade v konaní bol úspešný žalovaný, avšak si náhradu trov konania neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, alternatívne, aby napadnutý rozsudok zmenil a vyhovel návrhu žalobcu v celom rozsahu, vrátane uplatnených trov prvostupňového konania. Zároveň si uplatnil aj trovy odvolacieho konania vo výške 119,20 eur. Uviedol, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 205 ods. 2 písm.b/ O.s.p.), že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm.d/ O.s.p) a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm.f/ O.s.p.).

Má za to, že predmetná úverová zmluva je zmluva uzatvorená podľa obchodného zákonníka. V zmysle ust. § 261 ods. 3 písm.d/ Obchodného zákonníka je predmetná úverová zmluva tzv. absolútnym obchodným záväzkovým vzťahom, t.j. takým druhom obchodného záväzkového vzťahu, ktorý sa vždy spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov, teda bez ohľadu na to, či ide o podnikateľov a bez ohľadu na to, či účastníci konajú v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Žalobca má za to, že právny vzťah medzi účastníkmi sa riadi ustanoveniami Obchodného zákonníka (Obchodný zákonník je lex specialis k Občianskemu zákonníku). Nakoľko ide o vzťah dodávateľa a spotrebiteľa, na predmetnú úverovú zmluvu je potrebné aplikovať aj zák.č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy a ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka upravujúce spotrebiteľské zmluvy. Vzhľadom na uvedené sa žalobca stotožňuje s tvrdením, že režim Občianskeho zákonníka je nutné v danom prípade aplikovať aj na inštitút premlčania.

Obchodný zákonník obsahuje komplexnú právu úpravu premlčania, preto nie je dôvod, prečo by sa na prejednávajúcu vec mali vzťahovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o premlčaní. V danom prípade nemôže byť na inštitút premlčania aplikovaný Občiansky zákonník ani s ohľadom na ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Totiž znenie ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka je časťou právnej obce považované na akýsi „materiálny korektív“. Aj napriek tomu, že judikatúra sa prikláňa skôr k výkladu, že všetky pôvodne dispozitívne ustanovenia Občianskeho zákonníka sú jednostranne kogentné a je možné sa od nich odchýliť iba v prospech spotrebiteľa, smernice na ochranu spotrebiteľa hovoria skôr v prospech výkladu považujúceho iba právnu úpravu spotrebiteľských zmlúv za jednostranne kogentnú.

K záveru, že zákonodarca počítal len s kogentnosťou úpravy spotrebiteľských zmlúv a s nie kogentnosťou celého Občianskeho zákonníka pri spotrebiteľských zmluvách možno dospieť logickým výkladom aj niektorých zákonných ustanovení (§ 369 ods. 1 Obchodného zákonníka).

Vzhľadom na uvedené má žalobca za to, že otázka premlčania má byť v danom prípade posudzovaná v režime Obchodného zákonníka s pripheranou aplikáciou ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Pri takomto právnom posúdení nároku je nutné dôjsť k záveru, že návrh žalobcu na vydanie platobného rozkazu bol podaný na súd prvého stupňa pred uplynutím premlčacej lehoty, na základe čoho považuje žalobca námietku premlčania vznesenú žalovaný za nedôvodnú.

Žalobca ďalej v odvolaní citoval ust. § 397, § 392 ods. 1 Obchodného zákonníka a § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, pričom poukázal na skutočnosť, že pri uplatňovaní svojho nároku na zaplatenie celej pohľadávky, ktorú eviduje voči žalovanému, postupoval v súlade s týmito ustanoveniami, nakoľko vyzval žalovaného na zaplatenie celej dlžnej sumy až po uplynutí troch mesiacov odo dňa omeškania so zaplatením splátky a zároveň odo dňa, kedy bol žalovaný vyzvaný na zaplatenie celej sumy do dňa podania návrhu na vydanie platobného rozkazu uplynulo viac ako 15 dní.

V súvislosti s preukázaným omeškaním žalovaného (žalovaný do zosplatnenia úveru neuhradil ani jednu splátku) a s poukazom na ust. § 3 písm.a Hlavy 7 Úverových podmienok bol žalobca v zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 565 Občianskeho zákonníka oprávnený požiadať žalovaného o vrátenie celej nezaplatennej časti poskytnutého úveru. V dôsledku vzniknutého omeškania žalovaného s úhradou jeho záväzkov vyzval žalobca žalovaného listom z 27.9.2011 na zaplatenie zostatku dlžnej sumy úveru, a to v lehote 15 dní. Žalobca v predmetnom liste zároveň žalovaného upozornil, že ak dlžnú sumu v stanovenej lehote nezaplatí, žalobca pristúpil k jej vymáhaniu súdnou cestou. Žalovaný na základe predmetnej výzvy neuhradil v stanovenej lehote svoj dlh ani len čiastočne, preto žalobca pristúpil k uplatneniu práva na zaplatenie celej zvyšnej časti úveru návrhom na vydanie platobného rozkazu.

Preto podľa odvolateľa, súd vec nesprávne právne posúdil ak uviedol, že splatnosť nastala „dňom splatnosti ďalšej v poradí nasledujúcej splátky“ a zároveň je rozhodnutie v tejto časti nepreskúmateľné, keďže nie je zrejmé na základe čoho súd učinil tento záver.

Totíž je nesporné, že k splatnosti celej zvyšnej časti úveru došlo 22.4.2009, a preto s poukazom na ust. § 392 ods. 2, §§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka tak premlčacia lehota začala plynúť od 15. Dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru, t.j. 16. Deň odo dňa 27.9.2011 t.j. dňom 13.10.2011, a táto je v zmysle ust. § 397 Obchodného zákonníka 4-ročná. V zmysle uvedeného premlčacia lehota by uplynula 13.10.2015 a keďže návrh na súd bol podaný 13.5.2014 nárok žalobcu nemohol byť v čase podania návrhu na súd premlčaný. Aj keby žalobca uplatnil 3-ročnú premlčaciu lehotu (s čím v zmysle vyššie uvedeného nesúhlasí), nebola by pohľadávka premlčaná.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa zásad uvedených v ust. § 212 O.s.p. aj s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav, vec po právnej stránke posúdil v súlade so zákonom, a preto aj správne rozhodol.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a na doplnenie dôvodov uvedených v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa a k odvolaniu žalobcu uvádza nasledovné:

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na

prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Je pravdou, že zmluvu o úvere ako absolútny obchodný vzťah upravuje len Obchodný zákonník. Ak je však zmluva o úvere zmluvou o spotrebiteľskom úvere, z hľadiska poradia aplikovateľnosti Obchodný zákonník musí ustúpiť, lebo prednosť má spotrebiteľské právo v širšom slova zmysle, t.j. Občiansky zákonník a ďalšie predpisy upravujúce vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ. Normy obchodného práva sú použiteľnými len vtedy, ak neodporujú úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku a v predpisoch vydaných na jeho vykonanie. V predmetnej veci sa teda primárne použije špeciálny predpis - Zákon o spotrebiteľských úveroch a ak tento určitú otázku neupravuje, nastupuje po ňom úprava spotrebiteľského práva v širšom slova zmysle a na jej základe predovšetkým úprava Občianskeho zákonníka týkajúca sa spotrebiteľských zmlúv. To znamená, že Obchodný zákonník sa môže uplatniť len tam, kde nenarazí na obmedzenia v Občianskom zákonníku a v jeho vykonávacích predpisoch.

Otázkou, aký právny predpis je potrebné aplikovať na posúdenie premlčania v spotrebiteľských veciach, sa zaoberal Najvyšší súd SR vo svojom uznesení sp. zn. 5 M Cdo 20/2009 zo dňa 25.1.2011 a uzavrel, že pre dôvodnosť vnesenej námietky premlčania je podstatné posúdenie, či ide o obchodnoprávny vzťah, kedy je namieste použitie štvorročnej premlčacej doby alebo občianskoprávny vzťah, kedy je potrebné aplikovať trojročnú premlčaciu dobu v zmysle Občianskeho zákonníka. Z tohto uznesenia ďalej vyplýva, že vzťahy zo spotrebiteľských zmlúv sú vzťahmi občianskoprávnymi a teda je potrebné na nich aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka (vrátane ustanovení o premlčaní).

Z týchto dôvodov námietku premlčania nie je možné posúdiť podľa Obchodného zákonníka, pretože táto úprava je v neprospech spotrebiteľa, keďže s uplatnením Obchodného zákonníka je spojená dlhšia (štvorročná) premlčacia doba a spôsobuje menej priaznivé postavenie spotrebiteľa ako dlžníka. Prednosť majú preto ustanovenia Občianskeho zákonníka o premlčaní (§ 100 a nasl.), ktoré súd prvého stupňa aj správne aplikoval na prejednávajúcu vec a dospel k správne právnemu záveru o premlčaní žalobcom uplatňovanej pohľadávke v trojročnej premlčacej dobe, vzhľadom na povinnosť súdu vyplývajúcu z § 5b Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa prihliadať zo zákona na premlčanie v spotrebiteľskej zmluve.

Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny.

Žalobca v odvolacom konaní nemal úspech, úspešný žalovaný si ich náhradu nežiadal (§ 151 ods. 1 prvá veta), a preto odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal (§ 142 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.